

Fylkesmannen
i Sogn og Fjordane

> *til beste for folk, samfunn og livsgrunnlag*

Rettleiingshefte Regionalt miljøprogram for Sogn og Fjordane 2018

Rettleiing for søknad

sjå s. 3 og www.fylkesmannen.no/sfj/rmp

**SØKNADSFRIST
15. OKTOBER 2018**

Søknadsinformasjon

KVA ER REGIONALT MILJØPROGRAM?

Regionalt miljøprogram for Sogn og Fjordane skal stimulere til å ta vare på og utvikle det opne og særmerkte kulturlandskapet i fylket. Tilskota i miljøprogrammet er til liks med nasjonale produksjonstilskot ei årleg driftsstøtte til føretak i drift som oppfyller visse vilkår. Tilskota i miljøprogrammet skal fungere som betaling for miljøvennlege driftsformer og produksjon av miljøgode for samfunnet.

KVEN KAN SØKJE?

Alle føretak som kan søkje produksjonstilskot i jordbruket, som har landbruksdrift i Sogn og Fjordane og som oppfyller vilkåra som vert stilte i dei ulike tilskotsordningane, kan søkje. Føretak som er registrerte i anna fylke kan såleis søkje om tilskot, dersom dei driv areal eller har dyr på beite i Sogn og Fjordane. Beitelag som er registrerte i einingsregisteret og som er godkjende av Fylkesmannen i Sogn og Fjordane kan søkje om tilskot til Organisert beitebruk.

SØKNADSINFORMASJON

- Søknaden kan leverast elektronisk eller på papir til kommunen, og det er kommunen som handsamar og godkjenner søknaden
- Søknadsfristen er 15. oktober 2018
- Søknader som vert leverte etter søknadsfristen får eit trekk på kr 1000 per virkedag, og vert avviste dersom søknaden kjem inn seinare enn 20 virkedagar etter fristen
- Bruk som inngår i samdrift kan søkje tilskot kvar for seg eller samla etter same retningslinjer og praktisering som for nasjonale produksjonstilskot, men slik at det vert gjort på same måte i begge ordningane
- Eit føretak kan søkje om tilskot for all landbruksdrift som føretaket driv, både på eige og leigt areal. Arealet skal vere i samsvar med det arealet som det er søkt om i søknad om produksjonstilskot
- Element i kulturlandskapet, som steingardar og styvingstre, kan søkast på av den som søker produksjonstilskot til arealet
- Tilskot til beitedyr skal søkjast på av det føretaket som eig dyra
- Registreringstidspunkt/teljedato for opplysningar som areal og dyretal er 1. oktober i søknadsåret
- Kommunen skal utføre kontroll i form av stikkprøvar hjå føretak etter same retningslinjer som for nasjonale produksjonstilskot
- Tilskot vert utbetalt til den einskilde søker frå Landbruksdirektoratet i mars 2019
- Føretak i Sogn og Fjordane med landbruksdrift i annan kommune i fylket enn heimkommunen skal levere søknaden til den kommunen dei har driftssenteret i
- Alle tilskotssatsane i Regionalt miljøprogram for Sogn og Fjordane er førebelse. Endelege satsar vert sett på grunnlag av søknadsmengde
- Det er ein føresetnad at føretaket oppfyller krava til gjødslingsplan og plantevernjournal for å kunne søkje om tilskot frå regionalt miljøprogram (unntak: beitelaga)
- Forskrift for Regionalt miljøprogram for Sogn og Fjordane finn du på s. 13
- For hjelp og rettleiing; kontakt kommunen eller sjå www.fylkesmannen.no/sfj/rmp

ELEKTRONISK SØKNAD

Søknadsskjema og rettleiing for elektronisk søknad finn du på www.fylkesmannen.no/sf/rmp. Der finn du og rettleiing for registrering av tiltak i kart. Sjå og video med rettleiing for utfylling av elektronisk søknad på www.landbruksdirektoratet.no/no/miljo-og-okologisk/regionalt-miljotilskudd/hvordan-soke. Dei som søker elektronisk må kartfeste tiltaka elektronisk i søknaden, og dei får tilskotsbrevet ved utbetaling kun elektronisk i Altinn.

Elektronisk søknadsskjema:

- Mobilnummer eller e-postadresse skal fyllast inn slik at ein får varsel når tilskotsbrevet ved utbetaling er sendt til meldingsboksen i Altinn
- Ein vert ikkje logga ut av Altinn så lenge ein jobbar i kartet. Dersom ein verken er aktiv i kart eller søknadsskjema vil ein etter 30 minutt derimot verte automatisk logga ut
- Tiltak som vert henta frå kart vert lista opp i Altinn i skjemaet summert på tiltak og ikkje pr. eigedom
- Søknaden er førehandsutfylt med eigedommane som hadde godkjende tiltak sist søknadsomgang. Dersom ein i årets søknadsomgang har tiltak også på andre eigedommar, må desse leggjast til på sida «Eigedommar» i Altinn
- Dersom ein søker om tilskot i Regionalt miljøprogram for første gong, vert søknaden førehandsutfylt med eigedommar frå søknaden om ordnære produksjonstilskot

Registrering av tiltak i kartløyninga:

- Godkjende innteikningar i kart frå sist søknadsomgang kan hentast fram att. Ein får spørsmål om å hente inn tiltaka frå sist søknadsomgang første gongen ein er inne i kartet, og det er då tiltak som er godkjende av kommunen i sist søknadsomgang som vert importert
- Dersom ein svarar nei på spørsmål om import kan ein kor tid som helst seinare importere godkjende tiltak frå sist søknadsomgang ved å trykke på «import-knappen». Merk at dette slettar alle andre tiltak som måtte liggje i kartet på dette tidspunktet!
- Tilskot til Skjøtsel av bratt areal gjeld som før berre for fulldyrka og overflatedyrka mark med helling 1:5 eller brattare
- Ved å trykkja på «Fjern alle tiltak-knappen» vert alle tiltak som er teikna i kartet sletta

PAPIRSØKNAD

Dei som ynskjer å søkje på papir kan kontakte kommunen for å få søknadsskjema. Skjemaet ligg og på www.fylkesmannen.no/sf/rmp. Fyll ut dei kvite felte og legg ved kartvedlegg. Kart for eigen eigedom kan ein få hjå kommunen eller finne på www.gardskart.no. Dei som søker på papir får tilskotsbrevet ved utbetaling tilsendt i posten.

Nytt for søknadsomgangen 2018:

- Tilskot til skjøtsel av bratt areal gjeld no alle føretak som disponerer fulldyrka og overflatedyrka jord med helling 1:5 eller brattare. Kravet om at minst 20% av slåttearealet ein disponerer må vera bratt for å kunna søka om tilskot til skjøtsel av bratt areal er tatt vekk. Det kan søkast tilskot for alt bratt areal som vert slått og hausta som fôr. Bratt areal som berre vert beita eller beitepusa kan ikkje godkjennast
- Tilskot til stølsdrift er auka til kr 50 000 pr støl (førebels sats) ved minst 4 vekers stølsdrift

Tiltak og førebelse satsar 2018

A. BEITE AV LOKALT VERDIFULLE JORDBRUKSLANDSKAP

jf. forskrifta § 7; Tilskot til skjøtsel med ammegeit og kje

Tilskot kan gjevast for ammegeit og kje som beiter på inngjerda/avgrensa areal i minst 8 veker der beitinga reduserer attgroinga. Føremålet med ordninga er å stimulere til bruk av ammegeit og kje som gode landskapspleiarar for å opne, halde opne og førebyggje attgroing av areal som er viktige for det opne kulturlandskapet. Ordninga gjeld beiting både på og ved jordbruksareal og andre område som ein ønskjer å halde opne og som ikkje vert hausta maskinelt. Dette kan til dømes vere elvekantar, vegkantar, rasteplassar, utsiktsområde, stølsvollar og liknande areal. Ammegeit vil her seie geit over eitt år som ikkje vert nytta i mjølkeproduksjonen, samt bukkar og kastratar over eitt år. For kjea gjeld det og avkom av geit i mjølkeproduksjonen. Tilskotet vert gjeve til den som eig dyra på søkjetidspunktet. I søknaden skal det førast opp både tal dyr og tal dekar for beitet. Areal/areala som vert skjøtta skal i sin heilheit markerast på kart i søknaden.

Vilkår:

- Areal skal vere avgrensa av gjerde eller naturleg stengsel
- I område med mykje busker og halvstore tre vert det stilt krav om at ein kombinerer beiting med manuell skjøtsel slik at arealet står fram som ryddig og stelt
- Det er ein føresetnad at dyra har rikeleg tilgang på mat og vatn og tek opp det vesentlege av næringstrongen gjennom beite. Krav til areal; minst 0,5 daa pr. dyr
- Tilskotet gjeld berre for dyr frå buskappar som er sjukdomssanerte og/eller som har dokumentert god helse. I fylgje Mattilsynet skal geiter og kje haldast isolerte frå andre husdyr ved eventuell utleige og etter eventuelt sal

Førebelse sats:

kr 160 pr. dyr (gjeld kje, ammegeiter, bukkar og kastratar)

B. SKJØTSEL AV BRATT AREAL

jf. forskrifta § 5; Tilskot til drift av bratt areal

Tilskot kan gjevast til føretak som disponerar fulldyrka og overflatedyrka jorda som har ei helling på 1:5 eller brattare. Det vert gjeve eitt tilskot for areal med helling mellom 1:5 og 1:3, og eit høgare tilskot for areal med helling 1:3 eller brattare. Det er ikkje lenger krav om at minst 20 % av slåtteearealet ein disponerer må vere bratt, og det er ikkje noko øvre avgrensing på utbetaling eller tal dekar pr føretak innan tiltaket. Føremålet er å skjøtte bratt areal som eit særpreg for kulturlandskapet i fylket, og å gje eit driftvansketilskot for hausting av fôr i arbeidsintensivt terreng. Tiltaket gjeld også fulldyrka og overflatedyrka areal som vert brukt til hagebruk, men det er ikkje krav om hausting av fôr. Areal som vert skjøtta skal i si heilheit markerast på kart i søknaden.

Vilkår:

- Areal må slåast og haustast som fôr minst ein gong kvart år. Areal som berre vert beita eller beitepussa kan ikkje godkjennast. Krav til hausting av fôr gjeld ikkje for hagebruksareal.

Førebelse satsar:

Areal med helling 1:5 til 1:3: kr 252 pr. daa

Areal med helling 1:3 eller brattare: kr 378 pr. daa

NB! (Gjeld kun for elektronisk søknad)

Dei som søker elektronisk kan markere bratt areal på det digitale kartet ved å teikne ein figur rundt det arealet som er klassifisert som bratt areal i kartløyisinga, men bratt areal som ein ikkje haustar grovfôr eller driv hagebruk på skal ikkje takast med. Arealet for alt fulldyrka og overflatedyrka areal som er klassifisert som brattare enn 1:5 innanfor figuren vil då automatisk bli lagt inn i søknaden. Ein kan overstyre kartløyisinga med å skrive inn eigne tal etterpå dersom avgrensing i kartet er vanskeleg.

C. BEITE I UTMARK - BERRE FOR VERNEOMRÅDE

jf. forskrifta § 9; Tilskot til beitedyr i verneområde

Tilskotsordninga gjeld **berre** for beitedyr i utvalde verneområde og nasjonalparker. Tilskot kan gjevast for husdyr som er på beite i minst 8 veker i landskapsvernområde eller nasjonalparker oppretta med heimel i Naturmangfaldlova der kulturlandskap med beitebruk er eitt av verneføremåla. Føremålet med ordninga er å stimulere til bruk av beitedyr for å halde vedlike areal i verneområde der kulturlandskap er eitt av verneføremåla. Tiltaket skal ikkje markerast på kart i søknaden.

Vilkår:

- Tilskotet gjeld dyr som beitar innanfor *Nærøyfjorden LVO, Bleia-Storebotnen LVO* ekskludert *Bleia Naturreservat, Stølsheimen LVO, Jostedalbreen NP, Jotunheimen NP/ Utladalen LVO, Naustdal – Gjengedal LVO, Ålfotbreen LVO, Mørkrisdalen LVO, Vigdalen LVO* og *Breheimen NP*
- Dyra må ha normalbeite innanfor verneområdet i mesteparten av dei 8 vekene. Dersom eit føretak har ein del av flokken på beite i eit verneområde og resten utanfor, vil ordninga gjelde dei dyra som beitar innanfor. Beitedyr vil ofte streife inn og ut av eit verneområde, og her må ein bruke praktisk skjønn. Dyr som ein veit beiter utanfor verneområdet (t.d. i randsonene eller i innfallsportane til verneområdet) kan det ikkje gjevast tilskot for
- Det kan ikkje søkjast for same beitedyra i meir enn eitt verneområde i same søknadsomgang

Førebelse satsar:

Sau, lam, geit og kje: kr 50 pr. dyr

Hest og storfe: kr 100 pr. dyr

REGIONALT MILJØPROGRAM FOR SOGN OG FJORDANE

D. SKJØTSEL AV STYVINGSTRE

jf. forskrifta § 10; Tilskot til verdifulle element i kulturlandskapet

Føremålet med ordninga er å ta vare på styvingstre som eit særtrekk ved kulturlandskapet i fylket og som biologiske og kulturhistoriske viktige element. Styvingstrea skal markerast som eitt punkt pr. gruppe styvingstre på kartet i søknaden, og tal tre må skrivast inn i søknaden. Det vil sei at eitt punkt kan representere t.d. eitt eller 150 tre.

Vilkår:

- Tilskotet gjeld eldre styvingstre som blir styva/nava jamleg av artar som det tidlegare har vore tradisjon på å styve i fylket: alm, ask, eik, lind, bjørk, selje og rogn
- Styvingstrea må vere styva/nava jamleg, dvs om lag kvart femte til sjuande år, og trea må såleis ha vore styva i løpet av dei fem til sju siste åra
- Det vert berre gjeve tilskot for skjøtsel av styvingstre der det tradisjonelt har vore styva og det framleis finst eldre styvingstre
- Tilskotet gjeld i utgangspunktet berre eldre styvingstre (ikkje styvingstre oppretta i 2005 eller seinare), men det kan gjevast tilskot for nye tre som erstattar eldre styvingstre som dør
- Eit styvingstre skal teljast som eitt tre sjølv om det har fleire stammar frå same rota
- Det er ikkje krav om at lauvet må nyttast som fôr, men kappa greiner og lauv må fjernast frå området slik at området framstår som ryddig og stelt
- Styvinga skal utførast i samsvar med retningslinjer frå Fylkesmannen i Sogn og Fjordane, sjå omtale s. 9 for generell rettleiing, og for artsspesifikk rettleiing sjå www.fylkesmannen.no/sfj/rmp
- Føretak som mottek tilskot frå Miljødirektoratet si tilskuddsordning for utvalgte naturtyper til skjøtsel av styvingstre kan ikkje same året motta tilskot til skjøtsel av dei same trea gjennom Regionalt miljøprogram

Førebels sats:

Skjøtta styvingstre: kr 150 pr. tre

E. SLÅTT AV BIOLOGISK VERDIFULLE AREAL

jf. forskrifta § 11; Tilskot til skjøtsel av særleg verdifulle slåtte- og beitemarker

Føremålet med ordninga er å ta vare på og skjømte gamle slåttemarkar som er særleg verdifulle for biologisk mangfald i kulturlandskapet. Arealet/areala som vert skjømte skal markerast på kart i søknaden.

Vilkår:

- Lokaliteten skal vere engstykke i innmark (slåtteeng) eller utmark (utslått, myrslått) i langvarig hevd gjennom regelmessig slått, der gjødsling og/eller jordarbeiding ikkje eller berre i liten grad har vore praktisert
- Lokaliteten bør vere registrert som slåttemark, lauveng, kalkrik eng, slåtte- og beitemyr eller fukteng med verdi A, B eller C i Naturbase (sjå under Naturtyper i Gardskart)
- Føretak som mottek tilskot frå Miljødirektoratet si tilskotsordning for utvalgte naturtyper kan ikkje same året motta tilskot til skjøtsel av det same arealet gjennom Regionalt miljøprogram.

Førebels sats:

Kr. 580,- per dekar

F. BEITE AV BIOLOGISK VERDIFULLE AREAL

jf. forskrifta § 11; Tilskot til skjøtsel av særleg verdifulle slåtte- og beitemarker

Føremålet med ordninga er å ta vare på og skjømte gamle beitemarker som er særleg verdifulle for biologisk mangfald i kulturlandskapet. Desse beita ligg ofte i overgangen mellom innmark og utmark. I søknaden skal det førast opp både tal daa og tal beitedyr, og arealet/areala som vert skjøtta skal i sin heilheit markerast på kart i søknaden. Innafor slike areal er det ofte område som ikkje er ein del av det biologisk verdifulle arealet. Desse områda t.d. bart fjell, skog, kratt og lyngvegetasjon skal trekkast frå.

Vilkår:

- Lokaliteten skal vera beitemark i langvarig hevd utan nemnande gjødsling eller jordarbeiding
- Lokaliteten bør vere registrert som naturbeitemark eller hagemark med verdi A, B eller C i Naturbase (sjå under Naturtyper i Gardskart)
- Føretak som mottok tilskot frå Miljødirektoratet si tilskotsordning for utvalgte naturtyper, kan ikkje same året motta tilskot til skjøtsel av det same arealet gjennom Regionalt miljøprogram

Førebels sats:

kr 190 pr. daa

G. DRIFT AV ENKELTSTØL MED MJØLKEPRODUKSJON OG

H. DRIFT AV FELLESSTØL MED MJØLKEPRODUKSJON

jf. forskrifta § 4; Tilskot til stølsdrift med mjølkeproduksjon

Tilskot kan gjevast for minst 4 veker stølsdrift med mjølkeproduksjon der heile mjølkeproduksjonen på føretaket skjer på stølen i denne perioden. Det kan gjevast ekstra tilskot ved minst 6 vekers stølsdrift. Føremålet med ordninga er å ta vare på dei særmerkte verdiane i kulturlandskapet knytt til stølsdrift med mjølkeproduksjon på storfe og/eller geit. Dersom eit føretak driv to åtskilte stølar, kan det søkast på tilskot for begge stølane avhengig av kor lang drift det er på kvar støl. For at to stølar her skal kunne reknast som åtskilte må dei ha kvart sitt produksjonsanlegg/mjølkestall, og beiteområdet der dyra beiter på dei to stølane skal ikkje vere overlappende. For fellesstølar, dvs der fleire føretak har felles drift på stølen, blir tilskotet delt på tal medlemar i fellesstølen. Samdrift som har stølsdrift i slik fellesstøl vert rekna som eitt medlem. Stølen skal markerast som eit punkt i kartet i søknaden.

Vilkår:

- All mjølkeproduksjon må skje på stølen i den perioden det vert søkt om tilskot for
- Stølsdrifta må vere knytt til beitebruk i utmark, og den må ha ein positiv verdi for kulturlandskapet

Førebelse satsar:

Støl med mjølkeproduksjon minst 4 veker: kr 50 000 pr. støl

REGIONALT MILJØPROGRAM FOR SOGN OG FJORDANE

I. SKJØTSEL AV AUTOMATISK FREDA KULTURMINNE

jf. forskrifta § 10; Tilskot til verdifulle element i kulturlandskapet

Automatisk freda kulturminne er kulturminne frå før reformasjonen (1537).

Tilskotsordninga gjeld skjøtsel av kulturminne som til dømes gravrøyser og gravhaugar frå bronse- og jernalder. Føremålet med ordninga er å ta vare på og skjømme kulturminne som viktige element i jordbruket sitt kulturlandskap og i gardshistoria. Kulturminna skal markerast som eit punkt i kartet i søknaden. I elektronisk søknad vil registrerte automatisk freda kulturminne vere markerte med R i kartløyvinga som kjem opp.

Vilkår:

- Kulturminna skal vere registrerte under Fredete kulturminner i Gardskart. Opplysningar er tilgjengeleg i www.kulturminnesok.no
- Kwart føretak kan få tilskot for inntil 10 kulturminne
- Skjøtselen gjeld primært å fjerne vegetasjon for å ta vare på kulturminna og få dei til å stå tydelegare fram i landskapet
- Aktuelle skjøtselstiltak er å slå gras, sage/skjære ned busker, kratt, tre osv. og å transportere det vekk. Det skal ikkje nyttast plantevernemiddel
- Skjøtsel av kulturminna må vere i samsvar med retningslinjer frå kulturminnemynda i fylkeskommunen
- Det er forbod mot tiltak som kan skade, øydelegge og skjemme desse kulturminna eller føre til fare for at det kan skje, jf. lov om kulturminne § 3. Det skal ikkje gravast eller gjerast andre tiltak i kulturminna eller omliggande mark. Det skal heller ikkje gjerast tiltak som fører til skade på grasmarka, og røter skal ikkje fjernast
- Det må takast kontakt med kulturminnemynda i fylkeskommunen for å få skriftleg løyve til andre tiltak dersom slike synest vere naudsynte

Førebels sats:

kr 500 pr. kulturminne

J. SKJØTSEL AV BAKKEMURAR, TREREKKJER, SKIGARDAR

jf. forskrifta § 10; Tilskot til verdifulle element i kulturlandskapet

Tiltaket gjeld for steingardar og bakkemurar. Føremålet med ordninga er å ta vare på steingardar og bakkemurar som eit særtrekk ved kulturlandskapet i fylket. Ein bakkemur er ein støttemur i naturstein som held jord og terreng på plass, ofte som ei terasering av jordbruksareal eller som støtte for gamle landbruksvegar. Steingarden/bakkemuren skal markerast som ei linje i kartet i søknaden. I den elektroniske søknaden kan vere vanskeleg å treffe rett tal meter ved teikning, men rett tal meter kan skrivast inn etterpå.

Vilkår:

- Tilskot kan gjevast til føretak som tek vare på og skjømme gamle steingardar og bakkemurar. Den kulturhistoriske verdien er sentral, og nye gjerde eller murar fell difor utanfor ordninga. Ordninga gjeld heller ikkje murar langs elvar, bekkar og kanalar
- Bakkemuren må vere minst 50 cm høg
- Steingarden må vere minst 75 cm høg og vere eit oppmura gjerde, ikkje ei ryddingsrøys
- Steingarden/bakkemuren skal haldast fri for vegetasjon og vere i ein slik stand at den framstår som eit godt synleg element i landskapet
- Det kan berre søkjast tilskot for den delen av den opphavlege gjerdelinja som framstår som heil
- Vedlikehald må utførast på begge sider av steingarden. To naboar kan ikkje søkje om tilskot for same gjerdestrekning, men kan ta ansvar for to ulike delar

Førebelse satsar:

Skjøtta steingard: kr 9 pr. meter

Skjøtta bakkemur: kr 9 pr. meter

K. DRIFT AV BEITELAG

jf. forskrifta § 6; Tilskot til Organisert beitebruk

Tilskot kan gjevast til drift av godkjent beitelag som arbeider for felles beitebruk i utmark og redusert tap gjennom organisert tilsyn, sanking og andre fellestiltak. Føremålet med ordninga er å stimulere til samarbeidstiltak for å få til ein effektiv beitebruk som bidreg til å halde kulturlandskapet ope. Tilskotet er ei driftsstøtte for det meirarbeidet som ligg i organisering av fellestiltak. Tilskotet kan elles brukast til investeringar eller tiltak i regi av beitelag som er positive for beitebruken. Beitelaga kan søkje om støtte for heimsanka dyr av småfe og storfe som har vore på beite i utmark i minst 8 veker. Mjølkekyr og mjølkegeit i stølsdrift kjem også inn under ordninga, dersom dei oppfyller kravet til minst 8 veker beiting i utmark (ikkje inngjerda areal) i same beiteområde som andre dyr i beitelaget. Beitelaga har eigen søknadsomgang og får tilsendt informasjonsmateriale i posten i god tid før søknadsfristen; 10. november.

Vilkår: (Oppfylling av vilkåra under skal framgå av søknaden. Bruk eige meldingsfelt for fritekst i elektronisk søknad)

- Laget må ha avvikla årsmøte i søknadsåret
- Laget skal ha gjennomført organisert tilsyn og sanking tilpassa dei lokale tilhøva
- Laget må levere årsrapport med tapstal saman med førebels årsmelding og rekneskapstal som syner aktivitet i laget i søknadsåret
- Det er krav om målretta bruk av midlar for beitebruken i søknadsåret, men dette kravet kan fråvikast dersom det i årsmeldinga er omtala konkrete investeringar/satsingar som laget sparar midlar til
- Berre beitelag som er registrerte med organisasjonsnummer i Einingsregisteret ved søknadsfristen kan søkje

Førebelse satsar:

Heimsanka småfe: kr 8 pr. dyr

Heimsanka storfe: kr 16 pr. dyr

Informasjon og rettleiing

På www.fylkesmannen.no/sfj/rmp kan du finne nyttig informasjon og rettleiing, mellom anna:

- Rettleiing for elektronisk søknad
- Forskrift med utfyllande kommentarar
- Retningslinjer for skjøtsel av styvingstre (sjå og omtale under)
- Retningslinjer for skjøtsel av automatisk freda kulturminne
- Retningslinjer for slått og beiting av biologisk verdifulle areal (sjå og omtale s. 11)
- Rettleiar for restaurering og skjøtsel av steingardar

For søkrettleiing sjå <https://www.landbruksdirektoratet.no/no/miljo-og-okologisk/regional-miljotilskudd/hvordan-soke>

MILJØKRAV

For alle føretak som har jordbruksareal med planteproduksjon og som har rett til produksjonstilskot, er det eit vilkår at føretaket oppfyller krava til gjødslingsplan.

Ved bruk av plantevernmidlar er det eit vilkår at føretaket oppfyller krava til føring og oppbevaring av plantevernjournal.

RETNINGSLINJER FOR SKJØTSEL AV STYVINGSTRE

- Gamle styvingstre må styvast med varsemd. Det må alltid stå att livgreiner ved styving slik at ikkje treet dør av uttørring. Eldre styvingstre bør såleis styvast i to omgangar over to til tre år der ein styvar halve treet i kvar omgang
- Gamle styvingstre som ikkje har vore skjøtta på lang tid får ei stor krone på grunn av dei mange sidegreinene. Slike tre er utsette for å brytast ned av snø og vind. Særskilt ved fristilling av slike tre må ein vurdere å redusere krona med styving for å unngå at treet vert øydelagt
- Kappstaden på treet må vere godt over beitehøgda til husdyr. Styvingstre av alm og ask kan ofte vere tre til fem meter høge og av og til med fleire greinkransar, medan lågare stugar frå to til tre meter høgd er meir vanleg for rogn og selje
- Styving skal utførast om lag kvart femte til sjuande år, men dette er avhengig både av treslag, alder på treet (gamle tre har lågare tilvekst) og veksetilhøva på staden
- Unngå for store kappflatar, men skråskjer slik at regnvatn renn av kappflatene
- Greinene kan kappast om lag tre til fem centimeter utanfor førre kappflate (sist styving)
- Dersom lauvet skal nyttast til fôr, bør styvinga utførast når fôrverdien på lauvet er høgst, det vil sei kring jonsok og utover sommaren
- Dersom lauvet ikkje skal nyttast til fôr, vil det med tanke på praktisk utføring lønne seg å styve treet i bladlaus tilstand (frå seinhaustes og fram mot mars - april (før sevja stig)). Styving bør ikkje utførast ved temperaturar under -10°C då veden då er så frossen at snittflatene kan skadast. Sterk beskjering om hausten kan forsinke vekstavslutninga og såleis auke risikoen for frostsadar
- Prioriter å setje att greiner med stor greinvinkel, då desse er sterkast mot snø- og vintersadar
- Ver varsam med å restaurere gamle bjørke- og seljestugar. Trea må i så fall kappast tilbake over fleire år
- For arts-spesifikke retningslinjer; sjå www.fylkesmannen.no/sfj/rmp

RETNINGSLINJER FOR SKJØTSEL AV GAMAL SLÅTTEMARK

Kjenneteikn:

Eng på innmark (slåtteeng) eller utmark (utslått) som er lite påverka av moderne og intensiv jordbruksdrift, og som framleis er prega av langvarig hevd gjennom regelmessig og tradisjonbunden slått og lite eller inga gjødsling eller jordarbeiding. Det er ofte større innslag av urter i høve til grasartar og større arts mangfald enn i beitemark under like forhold. Slåttemarka er vanlegvis mindre steinete enn beitemarka og har gjerne kulturhistoriske spor knytt til den tradisjonelle slått, til dømes høyløer, steingarder og bakke-murar. I velhalden slåttemark er det ofte færre artar som beitedyr unngår, til dømes einer, nyperose og tistel.

Retningslinjer for skjøtsel:

- Følg opp den tradisjonelle skjøtselen for å oppretthalde artsinnhaldet
- Beiting kan ikkje erstatte slått, men følg gjerne opp tradisjonell vår- og haustbeiting
- Tilpass slåttetidspunktet til etter frøsetting, tørk høyet nokre dagar på enga og fjern høyet etterpå
- Ved fleire dårlege tørkeår på rad, bør ein tørke høyet innandørs og lagre det slik at frø kan samlast opp og spreia tilbake på enga om våren. Eitt dårleg tørkeår har lite å sei
- Bruk gjerne tohjulstraktor og "skjerande" reiskap, unngå tunge maskinar og "slitande" reiskap
- Unngå gjødsling på tidlegare ugjødsle eng. På tidlegare svakt gjødsle eng kan ein bruke same type gjødsel og mengde som tradisjonen tilseier

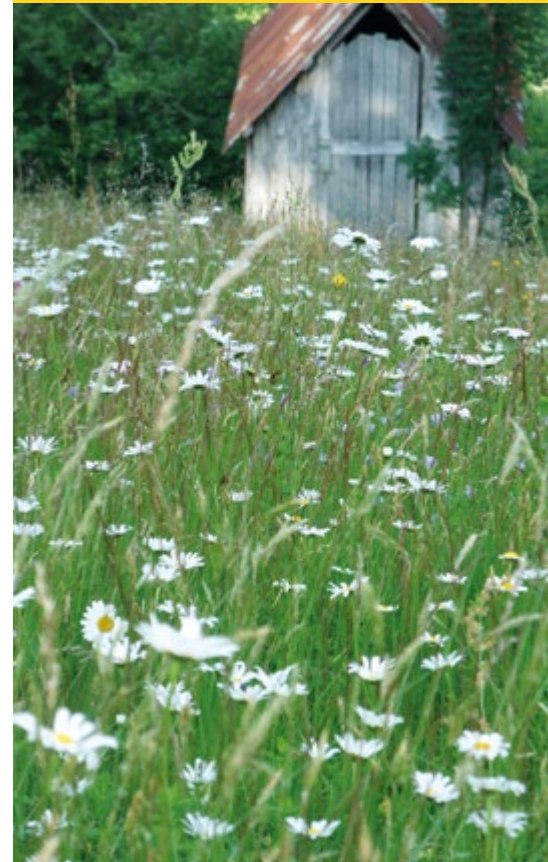
RETNINGSLINJER FOR SKJØTSEL AV GAMAL BEITEMARK

Kjenneteikn:

Beitemark som er lite påverka av moderne og intensiv jordbruksdrift, og som framleis er prega av langvarig hevd gjennom regelmessig og tradisjonbunden beiting og lite eller inga gjødsling eller jordarbeiding. Aktuelle areal ligg ofte i overgangen mellom innmark og utmark. Open naturtype med tett feltsjikt dominert av beitetolerante grasartar, gjerne med spreidde busker, til dømes einer. Hagemark har i tillegg spreidde tre, som regel av einer eller lauvtre, ofte prega av tradisjonell skjøtsel og ressursutnytting.

Retningslinjer for skjøtsel:

- Følg opp den tradisjonelle skjøtselen for å oppretthalde artsinnhaldet, til dømes når det gjeld beiteslepp og beitetid
- Ulike husdyr beiter ulikt, praktiser gjerne sambeiting og tilpass beitetrykket til bereevna i området og føremålet med skjøtselen
- Ta vare på den varierte strukturen til beitemarka, med til dømes veksling mellom open mark og busk- og treklynger
- Vanlegvis er tidleg beiteslepp gunstig
- Unngå gjødsling av tidlegare ugjødsle beitemark
- Rydd og fjern uønska vegetasjon dersom beiting ikkje er nok
- I hagemark bør ein halde fram med tradisjonell skjøtsel av trea, sjå også retningslinjer for skjøtsel av styvingstre omtala på s. 5 og 9

REGIONALT MILJØPROGRAM FOR SOGN OG FJORDANE

NB!

(Gjeld berre digital kartfesting i elektronisk søknad)

I den elektroniske søknaden markerer ein tiltaka i kartet, og på bakgrunn av markeringa vert søknadstal lagt inn i søknaden. Det søketalet som automatisk kjem opp kan ein overstyre manuelt med å endre på tala etterpå. Det er svært viktig at ein sjekkar at dei tala som kjem opp automatisk stemmer med dei tala ein faktisk ynskjer å leggje inn, og at ein eventuelt endrar det manuelt dersom det er avvik.

Kart og arealopplysningar

Alle tiltak som det vert søkt om tilskot for gjennom Regionalt miljøprogram skal kartfestast (unntak; tilskot til beitedyr i verneområde). Eit tiltak som er kartfesta i tidlegare søknadsomgang treng ikkje kartfestast på nytt ved seinare søknadsomgangar med mindre det er endringar i søknaden.

KARTFESTINGA I SØKNADEN FOR REGIONALT MILJØPROGRAM KAN SKJE PÅ FYLGJANDE MÅTAR:

- Elektronisk søknad med digital kartfesting direkte i søknadsprogrammet ved bruk av kartverktøyet som ligg der (sjå www.fylkesmannen.no/sjf/rmp)
- Papirsøknad og papirkart med innteikningar levert til kommunen

Ein kan be kommunen om hjelp til å finne kart og til å kartfeste, men det er då viktig å kontakte kommunen i god tid før søknadsfristen.

DERSOM EIN SJØLV YNSKJER Å FINNE AREALOPPLYSNINGAR, ER DET TO MOGELEGE KJELDER:

1. Gardskart på Internett er tilgjengeleg på heimesida til Norsk institutt for bioøkonomi.: www.gardskart.no
2. Økonomisk kartverk finst digitalt og i papirutgåve. Økonomisk kartverk kan skaffast frå kommunen eller frå Fylkesatlas; www.fylkesatlas.no

SLIK FINN EIN FRAM TIL GARDSKART: (EIN TRENG IKKJE PASSORD FOR Å NYTTE DENNE TENESTA).

- Gå inn på www.gardskart.no
- Vel og trykk: **Se kart på nett** (midt på sida)
- Skriv kommunenamn og gards- og bruksnummer
- Trykk på: **Vis gårdskart**
- Ein får opp arealfordeling i 13 hovudklassar derav fulldyrka jord, overflatedyrka jord og innmarksbeite er aktuelle i denne samanhengen (resten av klassane gjeld skog og utmark)
- Ein kan vidare velje mellom 13 og 7 arealklassar

Dersom ein ikkje får opp eit fullverdig kart i Gardskart, til dømes på grunn av at eigedomsgrensene manglar, så er Økonomisk kartverk det einaste alternativet. I Økonomisk kartverk kan ein også få opp gardskartløyisinga, men her får ein ikkje arealopplysningar. Dersom det er tvil om storleik på areal, bør ein diskutere med kommunen.

BRATT AREAL

Opplysningar om driftstilhøve som bratt areal finn ein og i Gardskart.

Velg **Helling jordbruksareal** så får du opp areal med helling større enn 1:3 og mellom 1:5 og 1:3.

Forskrift om tilskot til regionale miljøtiltak i jordbruket, Sogn og Fjordane

REGIONALT MILJØPROGRAM FOR SOGN OG FJORDANE

Fastsett av Fylkesmannen i Sogn og Fjordane 29. juni 2018 med heimel i lov av 12. mai 1995 nr 23 om jord (jordlova) § 18 og delegasjonsvedtak i brev av 14. desember 2004 frå Landbruks- og matdepartementet. Erstattar forskrift FOR 2015-06-03-637: Forskrift om tilskot til regionale miljøtiltak i jordbruket i Sogn og Fjordane.

§ 1 FØREMÅL

Føremålet med denne forskrifta er å bidra til at kulturlandskapet i Sogn og Fjordane vert halde i hevd og at jordbruket vert drive på ein miljømessig forsvarleg måte.

§ 2 VIRKEOMRÅDE

Forskrifta gjeld for tilskot til miljøtiltak i Sogn og Fjordane fylke.

§ 3 GRUNNVILKÅR

Det kan berre gjevast tilskot til miljøtiltak etter denne forskrifta til:

- Føretak som har rett til produksjonstilskot, jf. forskrift 19. desember 2014 nr 1817 om produksjonstilskot og avløsertilskudd i jordbruket, og/eller
- Beitelag som er godkjent av kommunen og som er registrert i Einingsregisteret, jf. einingsregisterlova 3. juni 1994 nr. 15

For alle føretak som har jordbruksareal med planteproduksjon og som har rett til produksjonstilskot, er det eit vilkår at føretaket oppfyller krava til gjødslingsplan i forskrift 1. juli 1999 nr. 791 om gjødslingsplanlegging § 3.

Ved bruk av plantevernmidlar er det eit vilkår at føretaket oppfyller krava til føring og oppbevaring av journal i forskrift 6. mai 2015 nr. 455 om plantevernmidlar, § 20 og § 26, og føring av register over plantevernmidlar i same forskrift, artikkel 67.

§ 4 TILSKOT TIL STØLSDRIFT MED MJØLKEPRODUKSJON

Tilskot kan gjevast for minst 4 veker stølsdrift med mjølkeproduksjon der heile mjølkeproduksjonen på føretaket skjer på stølen i denne perioden. Det kan gjevast ekstra tilskot ved minst 6 vekers stølsdrift.

§ 5 TILSKOT TIL DRIFT AV BRATT AREAL

Tilskot kan gjevast til føretak som skjøttar fulldyrka og overflatedyrka jord med ei helling på 1:5 eller brattare. Det er ein føresetnad at arealet vert slått og hausta som før minst ein gong pr. år. Det kan gjevast ekstra støtte til areal med helling på 1:3 eller brattare. Det kan setjast ei øvre grense på total støtte pr føretak. Tilskotet kan avgrensast til føretak der det bratte arealet utgjer ein vesentleg del av det totale slåttearealet. Kravet til hausting av før gjeld ikkje for hagebruksareal.

§ 6 TILSKOT TIL ORGANISERT BEITEBRUK

Tilskot kan gjevast til drift av godkjent beitelag som arbeider for felles beitebruk i utmark og redusert beitetap gjennom organisert tilsyn, sanking og andre fellestiltak.

§ 7 TILSKOT TIL SKJØTSEL MED AMMEGEIT OG KJE

Tilskot kan gjevast for ammegeit og kje som beiter på inngjerda/avgrensa areal i minst 8 veker og der beitinga reduserer attgroinga.

§ 8 TILSKOT TIL BEVARINGSVERDIGE HUSDYRRASAR

Tilskot kan gjevast for nasjonale, trua bevaringsverdige husdyrrasar som enten har opphav i, eller som har ei spesiell utbreiing av nasjonal verdi i Sogn og Fjordane

§ 9 TILSKOT TIL BEITEDYR I VERNEOMRÅDE

Tilskot kan gjevast for husdyr som er på beite i minst 8 veker i landskapsvernområde eller nasjonalparkar oppretta med heimel i Naturvernlova der kulturlandskap med beitebruk er eitt av verneføremåla.

§ 10 TILSKOT TIL VERDIFULLE ELEMENT I KULTURLANDSKAPET

Tilskot kan gjevast til føretak som tek vare på og skjøttar verdifulle element i kulturlandskapet. Det kan gjevast tilskot til følgjande:

1. Automatisk freda kulturminne, avgrensa til maksimalt 10 fornminne pr. føretak
 2. Steingardar og bakkemurar
 3. Styvingstre
-

§ 11 TILSKOT TIL SKJØTSEL AV SÆRLEG VERDIFULLE SLÅTTE- OG BEITEMARKER

Tilskot kan gjevast til føretak som tek vare på og skjøttar gamle slåtte- og beitemarker som er særleg verdifulle for biologisk mangfald i kulturlandskapet.

§ 12 RETNINGSLINJER OG SATSAR

Tilskot vert utbetalt etter utfyllande retningslinjer, satsar, definisjonar m.v. fastsett av Fylkesmannen i Sogn og Fjordane.

§ 13 SØKNAD OG UTBETALING

Det skal søkjast på søknadsskjema som er fastsett av Fylkesmannen i Sogn og Fjordane. Søknadsfristen er 15. oktober. For tilskot til beitelag er søknadsfristen 10. november.

Dersom det er søkt etter søknadsfristen vil utmålt tilskot bli redusert med kr 1000 per virkedag etter utløpet av fristen og opp til 20 virkedagar. Søknader som kjem inn seinare enn 20 virkedagar etter fristen vil ikkje bli handsama. Innvilga tilskot vert utbetalt til det føretaket eller beitelaget som søkte. Tilskot kan ikkje overførast til eige eller pant.

§ 14 ADMINISTRASJON, DISPENSASJON OG KLAGE

Kommunen fattar vedtak om tilskot. Etter søknad kan Fylkesmannen i særlege høve gje dispensasjon frå denne forskrifta. Vedtak fatta av kommunen kan klagast på til Fylkesmannen. Vedtak fatta av Fylkesmannen som førsteinstans kan klagast på til Landbruksdirektoratet.

§ 15 OPPLYSNINGSPLIKT OG KONTROLL

Søklar er pliktig til å gje alle opplysningar som kommunen, Fylkesmannen og Landbruksdirektoratet finn naudsynt for å kunne forvalte ordninga.

Kommunen, Fylkesmannen og Landbruksdirektoratet kontrollerer at utbetaling av tilskot er rett. Søklar pliktar å levere ut all bokføring, korrespondanse og dokument som vedkjem tilskotet. Opplysningar som er gitt i samband med søknad om tilskot kan også kontrollerast ved teljing og måling på dei eigedommane som føretaket disponerer i drifta.

§ 16 AVKORTING VED REGELBROT

Dersom føretaket eller beitelaget aktlaust eller med føresettt har drive si verksemd i strid med anna regelverk for jordbruksverksemd, kan heile eller deler av det samla tilskotet bli avkorta.

Tilskotet kan avkortast eller falle bort dersom føretaket ikkje oppfyller, eller berre delvis oppfyller krava som er stilte i §3, andre og tredje ledd. Av same grunn kan utbetalt tilskot heilt eller delvis bli kravd tilbake, jf. § 18.

§ 17 AVKORTING VED FEILOPPLYSNINGAR

Dersom føretaket eller beitelaget aktlaust eller med føresettt har gitt feil opplysningar i søknaden som har eller kunne gitt grunnlag for urettmessig utbetaling av tilskot til seg sjølv eller andre, kan heile eller deler av det samla tilskotet avkortast. Tilskotet kan også avkortast dersom føretaket eller beitelaget ikkje har halde fristar som kommunen, Fylkesmannen eller Landbruksforvaltninga har sett for å kunne utføre sine kontrolloppgåver i medhald av § 15.

§ 18 TILBAKEBETALING OG RENTER MV

Dersom eit føretak har mottatt ei utbetaling som det ikkje har krav på grunna manglande oppfylling av vilkår i denne forskrifta eller av andre grunnar, kan det feilutbetalte beløpet krevjast betalt tilbake frå mottakar eller motrekast i seinare utbetalingar av tilskot. Det same gjeld differansen mellom utbetalt beløp og redusert tilskot som følgje av vedtak om avkorting etter § 16 og § 17.

For krav om tilbakebetaling kan det krevjast renter når kravet ikkje vert innfridd ved forfall. Ved grov aktløyse eller forsett kan det krevjast renter frå tidspunktet for utbetalinga av det urettmessige tilskotet. Storleiken på renta følgjer rentesatsen fastsett med heimel i lov 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forseinka betaling m.m.

Krav frå offentlege styresmakter, som skriv seg frå føretaket si jordbruksverksemd, kan motrekast i seinare utbetaling av tilskot til føretaket.

§ 19 IVERKSETJING

Forskrifta vert sett i verk 1. august 2018. Frå same tid vert Forskrift om tilskot til regionale miljøtiltak i jordbruket, Sogn og Fjordane av 1. juli 2015 oppheva.

*Foto: K. Mork, T. Hansen Folkestad,
L. A. Nordheim Kusslid, B. H. Haugsvær,
I. Nygård Sveen, S. Svoen, H. Haaland,
A. Aalen, A. Sandnes, I. Natås, L. Elvagjeng,
A. K. Marstein, B. Gjerland, L. G. Velle og
A. Sandvik. Grafisk produksjon: Natvik, Florø.*

FOR NÆRARE INFORMASJON, SPØRSMÅL OG RETTLEIING:

- Kontakt kommunen
- www.fylkesmannen.no/sfj/rmp
- www.landbruksdirektoratet.no/no/miljo-og-okologisk/regional-miljotilskudd/hvordan-soke

SØKNADSFRIST 15. OKTOBER 2018